

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3024/2020. (II. 10.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.20.746/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó (Budapesti Közlekedési Zrt.) jogi képviselője (dr. Misefay Tibor ügyvéd) útján 2019. szeptember 12-én az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.V.20.746/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel az véleménye szerint ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [2] 2. Az indítványozó alperesként vett részt a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló kártérítési perben, melyben elvesztett. A per felperese, egy kft. 2.820.541 Ft tőke és ennek kamatai megfizetésére kérte marasztalni a későbbi indítványozót, mivel véleménye szerint egy, az alperes által kiírt közbeszerzési eljárás során az jogszerűtlenül nyilvánította érvénytelenné a felperes ajánlatát. Az elsőfokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság 15.G.303.080/2017/13. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes a felperesnek kárt okozott azzal, hogy az általa közzétett ajánlati felhívásra a felperes által benyújtott ajánlatot érvénytelenné nyilvánította. Az alperes fellebbezése folytán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Gf.75.684/2018/4-I. számú jogerős közbenső ítéletével azzal a pontosítással hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, hogy az alperesnek a felperes felé a kártérítési felelőssége fennáll.
- [3] 3. Az alperes ezt követően felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához; a Kúria azonban azt Pfv.V.20.746/2019/2. számú végzésével hivatalból elutasította. A végzés indokolásában megállapította, hogy a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 271. § (2) bekezdése szerint nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyekben, amelyekben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték a hárommillió forintot nem haladja meg; ez az értékhatártól függő kizárás ugyanakkor nem vonatkozik (egyebek mellett) a megállapításra irányuló ügyekre. Mivel a Kúria szerint a felülvizsgálati kérelemben támadott jogerős bírósági döntés alapjául szolgáló per vagyoni jogi, azaz anyagi vonatkozású ügynek minősül, vagyis a jogvita tárgyát kizárólag pénzkövetelés megfizetése iránti igény képezi, ezért ebben az ügyben a hárommillió forintos értékhatár érvényesül, így a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálata (a jelen perbeli követelés értékére tekintettel) a törvény erejénél fogva kizárt.
- [4] 4. A Kúria végzésével szemben az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, annak alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve, mivel az szerinte ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal.
- [5] 5. Az indítványozó szerint a jogerős ítélet ténylegesen megállapításra irányult, ezért az értékhatártól függő kizárás, a Kúria indokolásával ellentétben, nem vonatkozik a jogerős közbenső ítéletre. Annak ellenére tehát, hogy főszabályként a hárommillió forint alatti vagyoni jogi ügyek felülvizsgálata kizárt, jelen ügyben a Kúriának a felülvizsgálati kérelmet érdemben el kellett volna bírálnia, mivel az az indítványozó értelmezésében nem vagyoni jogi (kártérítési), hanem megállapítási per volt, melyben értékhatárról még nem lehet beszélni; az értékhatár kizárólag olyan jogerős ítéleteknél alkalmazható, amely ítéletekkel lezárt perekben a perérték is véglegesen és jogerősen megállapításra kerül. A felülvizsgálati kérelemmel támadott törvényszéki ítélet esetében azonban az indítványozó szerint ilyenről nincs szó, ugyanis jelen ügyben csak a jogalap tekintetében van, a perérték tekintetében – mely a későbbiekben akár növekedhet is, és átlépheti a hárommillió forintos határt – ellenben még nincs jogerős ítélet.

- [6] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. §-ok szerinti feltételeket. E vizsgálat alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálásra alkalmatlan, ennek alapján nem fogadható be.
- [7] A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben az elvi kérdés az volt, hogy ha a kereseti követelés marasztalásra irányul, de az első- és a másodfokú bíróság közbenső ítélettel csak a jogalap fennállásáról dönt, akkor ez az eredetileg marasztalásra irányuló pert átváltoztatja-e megállapítási perré. Az e kérdésben való döntés jogértelmezési kérdésben való döntés, melynek vizsgálatára – alaptörvény-ellenesség hiányában – az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre. A jogértelmezés a rendes bíróságok, a jogegység biztosítása pedig kifejezetten a Kúria feladata; az Alkotmánybíróság pusztán a bírósági jogértelmezés helyességének kérdésében nem foglalhat állást. Az Alkotmánybíróság továbbá már a 3325/2012. (XI. 12.) AB végzésben kifejtette, ezzel kapcsolatos gyakorlata pedig azóta is töretlen, hogy „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. [...] [A]z Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi. Önmagukban [...] a rendes bíróságok által elkövetett vélt vagy valós jogszabálysértések nem adhatnak alapot alkotmányjogi panasznak. Egyébként az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}
- [8] 5. Mivel tehát a jogértelmezési kérdésben való döntés önmagában nem sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, és más, anyagi jogi alkotmányellenesség sem merült fel, az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.V.20.746/2019/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. január 28.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1454/2019.

